

Шановні запоріжці та жителі області!

На території Запорізької області продовжують мати місце випадки виявлення вибухонебезпечних предметів - боєприпасів часів Великої Вітчизняної війни.

Всі боєприпаси (артилерійські міни, снаряди, реактивні та інженерні міни, авіабомби, ручні гранати та ін.) знаряджуються вибуховими речовинами і можуть вибухнути від удару, тертя, струсу чи при іншій механічній або тепловій дії.

Вибухові речовини, які застосовуються у боєприпасах, є хімічними сполуками різного кольору - від світло - жовтого до темно-коричневого. Навіть після тривалого перебування у воді або землі вибухові речовини не втрачають здатності вибухати, а в деяких випадках, відбувається хімічна взаємодія з металевим корпусом боєприпасу, та утворюється новий вид дуже чутливої вибухової речовини.

Артилерійські

снаряди складаються з металевого корпусу, вибухового заряду та детонатора (головного

або донного).

Артилерійські та реактивні міни

за будовою аналогічні артилерійським снарядам. У донній частині мін є стабілізатор з камерою для вишибного заряду. З усіх боєприпасів артилерійські міни найбільш небезпечні, оскільки їх детонатори надзвичайно чутливі до механічної дії та нагрівання.

Авіаційні бомби

зовні схожі з артилерійськими мінами, проте окрім головного детонатора вони можуть мати ще донні та бокові. Авіабомби, які не розірвалися, виявляються під час земляних робіт на великій глибині.

Інженерні міни бувають самої різноманітної форми. За призначенням вони розділяються на протитанкові і протипіхотні. Корпуси інженерних мін можуть бути металеві, дерев'яні або пластмасові.

Вони споряджаються сильною вибуховою речовиною та забезпечуються детонатором натискної або натяжної дії.

Ручні

гранати мають яйцеподібну або циліндричну форму. Споряджаються запалами, які поміщаються в запальному гнізді корпусу та у більшості випадків не помітні.

Усі види боєприпасів мають **детонатори або запали**, різні за конструкцією та способом установки. Вони споряджаються дуже потужною і високочутливою вибуховою речовиною і тому, навіть будучи відокремленими, від корпусів боєприпасів, представляють серйозну небезпеку.

Якщо у виявлених боєприпасах немає детонатора це ще не означає, що вони безпечні, оскільки всередині них може бути вибухова речовина. З тієї ж причини небезпечні і великі осколки боєприпасів.

Слід пам'ятати, що зовнішній вигляд боєприпасів від тривалого перебування їх у ґрунті сильно

змінюється: вони деформуються, покриваються іржею. Тому при виявленні незнайомих предметів їх не слід чіпати, тому що вони можуть виявитися вибухонебезпечними.

Дії населення у разі виявлення вибухонебезпечних або зовні схожих з ними предметів:

- Ні в якому разі не торкатися вибухонебезпечного предмету - це загрожує життю.
- Зупинити будь-які роботи в районі небезпечного місця.
- При виявленні вибухонебезпечних предметів далеко від населених пунктів, треба добре запам'ятати дорогу до того місця, де вони виявлені, поставити біля них пам'ятного пішака.
- Встановити попереджувальні знаки або огорожу. Для облаштування огорожі можна використати різні підручні матеріали (жердини, коли, дрів, вірвовки, шматки матерії, камені, ґрунт та ін.).

- Якщо такі предмети знайдені в населеному пункті (на пляжі, в саду, на

дорозі), необхідно поставити тимчасову охорону шляхом спостереження здалеку.

- Негайно повідомити про небезпечну знахідку за телефоном служби порятунку «101».
- Не допускайте сторонніх осіб до небезпечного предмета доки не прибули спеціалісти.
- **При виявленні вибухонебезпечних предметів категорично забороняється:**
 - брати їх в руки, завдавати по них ударів, робити спроби до розбирання або розпилювання;
 - переносити їх з місця на місце;
 - поміщати їх у вогнище або розводити вогонь над ними;
 - збирати, здавати їх в якості металобрухту.

Невиконання даних вимог може привести до вибуху боєприпасів.

ПАМ'ЯТАЙТЕ!
Знайдені боєприпаси (або предмети, що схожі на них) повинні бути знешкоджені тільки спеціалістами.

Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності
Запорізької області

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ БУКЛЕТ
ДЛЯ НАВЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ**

**ОБЕРЕЖНО!
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ
ПРЕДМЕТИ!**

м. Запоріжжя